

BORNHOLM KERNEFORTÆLLING

Forår 2026

Bornholm
Foto: Semko Balcerski
Destination Bornholm

Skabt af granit – mejslet af fællesskabet

En ø af granit og gnejs, klippe og sprækkedal, åbne marker og tæt skov. Geologisk er Bornholm en undtagelse i Danmark. Hvor resten af landet hviler på kalk og moræne, står Bornholm på ældgammelt grundfjeld, hævet over sit ophav og markant anderledes. Øen kan beskrives gennem sin granit.

Rønne-granitten er blålig og mørk med en særlig dybde. Den mangler de røde og hvide mineraler, som præger andre bornholmske granitter, og netop fraværet af det røde giver den sit blå skær. Den er den mest sjældne type på øen, næsten som et ekko af havet. I dens dybde anes fortællingen om et sted med egen tone, farve og styrke: ikke prangende, men markant. Rønne-granitten er Bornholm i koncentreret form; mørk, sjælden og med en farve, der træder frem, når man ser efter. Et billede på bornholmerens rolige ydre med styrke under overfladen. Ikke højtråbende, men formet af tid, vejr og vilje. En styrke, der holder.

Hammer-granitten rejser sig rød og grov mod nordkystens himmel. Rå og uden pynt, men kraftfuld og tydelig i landskabet. Den rødlig tone gør den synlig på afstand – en granit, der ikke gemmer sig. I dens struktur ligger modet til at have kant, også når det blæser. Den minder om, at tydelighed skaber retning, og at det særlige ikke opstår ved at udviske forskelle. Sådan kan bornholmeren være: direkte, jordnær og stående ved sit, som klippen ved kysten. En styrke, der bæres åbent.

Svaneke-granitten er grovkornet og langsomt størknet. Rødlige og lyse mineraler står tydeligt adskilt og danner en helhed. Her træder tiden frem som medskaber; intet er forhastet. Den viser Bornholms tålmodighed og evne til at

opbygge over tid. Styrke kan vokse gennem langsommelighed, og det særlige opstår, når forskelle får lov at stå klart. Mineralerne er synlige hver for sig, men i samspillet opstår helheden. Her spejles bornholmeren: vedholdende, grundig og bevidst om, at varige værdier tager tid.

Vang-granitten er lys og grålig, brudt af mørke, runde mineraler, der træder frem som små øjne i stenen. Kontrasterne skaber karakter. Det er ikke farvens styrke, men sammensætningen, der gør indtryk. Den viser sansen for detaljen og for variation i det enkle. Styrke findes i balancen mellem lys og mørke. Her spejles en nuanceret bornholmer med blik for både fællesskab og forskel.

Bornholm er også gnejs. Tydelige striber vidner om pres og bevægelse; mørke mineraler er trukket ud i bånd gennem tid. Her er det påvirkningen, der former udtrykket. Gnejsen viser evnen til at blive formet uden at miste styrke. Karakter opstår ikke kun i stilhed, men i modstand. Bornholmeren bærer sine erfaringer synligt og holder sammen, når det mærkes.

Sådan er Bornholm. Ikke én ting, men robust, rå og nuanceret på samme tid. Øen er isoleret, men forbundet. Havet skaber afstand og identitet. Historisk har bornholmerne måttet kunne selv. Lange forsyningslinjer og skiftende vilkår har krævet omstilling – fra fiskeri til nye erhverv, fra industri til nytænkning.

Bornholm er derfor mere end smuk natur. Det er handlekraft. Lille i areal, stor i symbolik. Danmarks klippeø – granit. En undtagelse. En kontrast. Et koncentrat af natur og kultur på 588 kvadratkilometer.

Bornholm er ikke perifer. Klippeøen er et bevidst alternativ.

ESSENS

Formet af granit, vind og vilkår.

Dramatisk klippekyst, dybe skove og åbne marker på meget få kilometer.

Afstand har skabt handlekraft og selvstændighed.

Kvalitet skabes lag for lag. I virksomheder, i relationer og i fællesskaber.

Balancerer det robuste med det markante og det mangfoldige.

Et mangfoldigt og nuanceret produktivt økosystem.

Udvikling på Bornholm kræver ikke acceleration, men retning og fællesskab.

Kernefortællingens udvalgte vinkler

KULTURVINKEL

Bornholms kultur er formet af havet, vinden og granitten, men først og fremmest af mennesker, der har lært at stå selv og stå sammen. De beskriver vejret anderledes. Når vi arbejde måler vi vejret i vind og styrke. Når der er pause i temperatur og solskinstimer. Mentaliteten beskrives ofte som selvstændig, direkte og løsningsorienteret. Man taler ikke nødvendigvis højt om ambitioner, man realiserer dem.

Relationer betyder noget. Tillid betyder noget. Ordet har vægt.

Her findes en stærk håndværkstradition. Keramik, glas, tekstil, træ, sten og metal forarbejdes med respekt for materialet. Her er kunsthåndværket en del af øens identitet. Over generationer har værksteder og atelierer udviklet en kultur, hvor æstetik og funktion går hånd i hånd.

Fællesskabet er reelt. Man hjælper hinanden og man lader sig hjælpe. Netværk er ikke kun professionelle platforme, de er sociale strukturer. Nye tilflyttere bydes ind i varmen, relationerne er stærke og langtidsholdbare, når først de er skabt.

Stemningen på øen veksler med årstiderne. Sommeren bringer intensitet og besøgende. Vinteren bringer ro, fordybelse og lokalt nærvær. Der er en tydelig sæsonrytme, som påvirker tempoet. Mange beskriver Bornholm som et sted, hvor tiden ikke går langsommere, men hvor tiden står klarere.

Bornholm har i de seneste årtier udviklet en stærk gastronomisk kultur. Lokale råvarer, forædling og kvalitetsbevidsthed har skabt et miljø, hvor mad er fortællinger. Samtidig lever den traditionelle røgerikultur side om side med moderne madinnovation.

Bornholm rummer også et internationalt islæt. Her har kunstnere, iværksættere og fjernarbejdere bosat sig. Øen tiltrækker mennesker, der søger forankring uden at give afkald på udsyn.

Bornholm har udviklet en stærk outdoor-kultur, formet af mulighederne i øens markante og varierede natur. Klipper, kyst, skov og sprækkedale ligger få kilometer fra hinanden. Det skaber et terræn til både høj puls og fordybelse. Øen er Danmarks førende cykeldestination og et samlingspunkt for MTB, gravel og landevej, mens nordkystens granit har gjort Bornholm til Nordens klatreparadis. Havet giver mulighed for kajak og SUP. Almindingens stilhed om dagen og under stjernehimlen giver plads til vandring og restitution. Outdoor er ikke en aktivitet ved siden af livet – det er en del af kulturen og hverdagen på Bornholm.

Kulturværdierne på Bornholm kan sammenfattes i fem bevægelser:

- Kvalitet frem for kvantitet.
- Relation frem for overflade.
- Ansvar frem for bekvemmelighed.
- Udvikling med respekt for det eksisterende.
- Fællesskab uden ensretning men med retning.

Kulturen er ikke iscenesat. Den er levet.

ERHVERVSVINKEL

Bornholms erhvervsliv er kendetegnet ved specialisering, raffinering og høj kvalitet. Øens størrelse har muliggjort specialiseret produktion. Derfor har fokus historisk været på kvalitet og nichepositioner.

Fødevarer er en central styrkeposition. Øen producerer mejerivarer, mikrobryg, cider, chokolade, sennep, mel, havtornprodukter og røgede specialiteter. Mange virksomheder arbejder med høj forædlingsgrad og dokumenteret kvalitet. Den gastronomiske udvikling har givet Bornholm en tydelig profil i Danmark og Norden.

Kunsthåndværk og design er ligeledes bærende erhverv. Bornholm er internationalt anerkendt for sin keramiske tradition og glasproduktion. Værksteder fungerer både som produktionssteder og besøgsdestinationer. Bornholm er anerkendt som World Craft Region.

Outdoorområdet er vokset markant. Øens klipper, stier og kystlinjer gør den til en stærk cykeldestination og et markant klatreområde i Norden. Kombinationen af natur og infrastruktur har gjort Bornholm attraktiv for events, løb, cykelløb og adventure-aktiviteter til både høj og lav puls.

Turisme og erhvervsturisme spiller væsentlige roller. Bornholm tilbyder møde- og conferencefaciliteter i omgivelser, hvor fokus og nærvær understøttes af naturen og ø-tid. Øens overskuelighed skaber effektive rammer for netværk og samarbejde.

Ligeledes er energi og bæredygtighed strategiske områder. Bornholm fungerer som test- og demonstrationsområde for grønne energiløsninger og energisystemer.

Erhvervsprofilen kan beskrives som et produktivt økosystem:

- Små og mellemstore virksomheder.
- Tæt netværk.
- Høj specialisering.
- Speciale i forædling.
- Høj omskiftelighed
- Langsigtet tænkning.

Bornholm bygger ikke vækst på masse, men på mening og kvalitet.

TURISME- OG GÆSTEVINKEL

Bornholm er et koncentrat af nordisk natur, kvalitet og fordybelse. En ø formet af granit og fællesskab. Robust, markant og mangfoldig.

Reason to go er klar: Bornholm rummer Danmarks mest varierede natur samlet på det mindste areal. Klippebjerg, sandstrand, skov og sprækkedale ligger få kilometer fra hinanden og skaber et landskab med usædvanlig tæthed og kontrast. Hertil kommer gastronomi i international top, outdoor-oplevelser i nordisk særklasse og kunsthåndværk i høj klasse. Under nattehimmelen og i en markant stilhed findes en ro, der forstærker både oplevelserne og kvaliteten.

Reason to stay er tydelig: Bornholm bygger på stærke fællesskaber og nære relationer, hvor mennesker kender hinanden og bidrager aktivt til stedet. Her findes en reel balance mellem arbejde og liv, hvor ambitioner kan forfølges uden at give afkald på nærvær og natur. Øen giver mulighed for at skabe og udvikle virksomhed i et miljø, der understøtter både handlekraft og samarbejde. Høj livskvalitet og daglig naturkontakt er en del af hverdagen, ikke et tilvalg. Det hele bæres af en tydelig identitet: et ø-liv og en ø-tid, hvor tempo og fælles retning hænger sammen.

Differentiering: Bornholm adskiller sig fra resten af Danmark geologisk, kulturelt og erhvervsmæssigt. Øen kombinerer produktionskultur og livskvalitet. Autenticitet frem for iscenesættelse. Kvalitet frem for volumen.

Målgrupper: Bornholm tiltrækker kvalitetsbevidste og naturaktive gæster, der søger oplevelser med dybde og ægthed. Øen er samtidig et oplagt valg for erhvervsturister og virksomheder med behov for fokus, nærvær og retning. Her finder iværksættere og kreative erhverv et miljø, hvor idéer kan udvikles i tæt samspil med andre. Iværksættere og specialister vælger Bornholm for kombinationen af arbejdsro og stærkt fællesskab. Og for familier, der ønsker balance mellem arbejde, natur og hverdagsliv, tilbyder øen en ramme, hvor ambition og livskvalitet går hånd i hånd.

Fremtidsdrømme: Bornholm udvikler sig som et bæredygtigt, produktivt økosystem. Et sted hvor udvikling ikke handler om acceleration, men om retning, kvalitet og mening. Øen kan styrke sin position som Nordens mest koncentrerede outdoordestination, hvor naturen danner rammen om både liv, oplevelser og erhverv. Som Danmarks førende ø indenfor kvalitetsfødevarer, vil Bornholm bygge videre på stærke råvarer, håndværk og innovation i hele værdikæden.

Øen vil være et internationalt samlingssted for verdens førende kunsthåndværkere og kreative producenter, hvor tradition og fornyelse mødes i høj kvalitet. Samtidig skal Bornholm være en attraktiv bosætningsdestination for specialiserede erhverv, der søger fokus, fællesskab og faglig tyngde. Dertil vil Bornholm også kunne placere sig stærkt, som testø for grøn omstilling, hvor løsninger udvikles og afprøves. Løsninger, som kan inspirere og implementeres langt ud over øens kyster.

Fremtiden bygges lag for lag. Som granitten. Under pres. Over tid. Med styrke. Bornholm er ikke en pause fra virkeligheden. Det er et sted, hvor virkeligheden får retning og mening i ø-tid.

